

JR HENRIXEN STÅLROSEN

«Elegant krim som er
umulig å ikke like»
– boktimmy.blogg.no

 FAKTA

POLITIKRIM

JR
HENRIXEN

STÅLROSEN

«Elegant krim som er
umulig å ikke like»
- boktimmy.blogg.no

FI FAKTA

POLITIKRIN

JR Henriksen

Stålrosen

Politikrim

© A1 Fakta AS, 2019
Tilrettelagt for ebok av [eBokNorden](#) as

ISBN 978-82-8328-150-7 (ePub)
ISBN 978-82-691675-0-4 (trykk)

Omslagsfoto: © [Shutterstock.com](#)

Det må ikke kopieres fra denne bok i strid med åndsverkloven eller inngåtte avtaler om kopiering.

Organisasjonskart Sør-Øst PD 201

PST
Egen organisering
Sidestilt med POD

Nasjonale
bistandsorgan

Kripos

Beredskapstroppen
(Oslo PD)

Økokrim

UP
(trafikk)

PU
(utlendingsenhet)

Helikopter
(Oslo PD)

Narkotikaseksjonen
(Oslo PD)

POD
Politidirektør
Visepolitidirektør

Politimester Sør-Øst PD
Silje Gundersen

Visepolitimester
Runar Ellefsen

Politiinspektør jurist
Omdahl

Politiadvokater

Politimesters særseksjon
Spes. operasjoner
Politiinspektør fag Cato Thue
Økoteamet
Seksual- og voldsteam
Teknisk avsnitt
Hundetjenesten
Pb 3 Hunde-Henning

Tønsberg politistasjon

Stasjonssjef

Seksjonssjef krimavd.

Politiførstebetjent vold

Pfb nark

Pfb vinning

Pfb forebyggende

Pfb restanseavsnitt
Pfb Jan Petter Salte
Pb 3 Lars Berg
Pb 3 Ole Birger Thokle
Pb 3 Rita Halvorsen
Pb 3 Astrid Johnsen
Pb 2 Johnny Jensen
Pb 1 Mansour Hamidi

Seksjonssjef ordensavd.

Uniformert ordenspatr.
Pfb – pb 3 – pb 2 – pb 1

UEH. Instruktører
(lokal spesialstyrke)

Forord

Velkommen tilbake til oss. Og til førstegangsleseren, tusen takk for at du valgte en politiroman.

En politiroman betyr at plottet er et tradisjonelt krimmysterium, men det løses ved hjelp av polititaktiske metoder, samt formidler politikultur. Alle kritiske betraktninger er mine. Bær over med at jeg beskriver i randsonen av politiets virkelighet, det må til. Samtidig vet de innvidde at virkeligheten tidvis overgår fantasien.

Politietaten skal være et tverrsnitt av befolkningen. Derfor har jeg tatt utgangspunkt i de mindre veltilpassede og gitt dem plass i samme etterforskningsteam.

Etterforskning er en av politiets oppgaver. Politijuristen må derfor få plass, de skal lede etterforskningen, som så utføres av fagpoliti.

Lykke til med saken.

Kapittel 1

25. august 2001

De var bare to i det dunkle smuget. Men ikke mørkere enn at han så det i øynene hennes. Tvilen, svakt anstrøk av redsel og øyevippene som løftet seg og gjorde øyeeplet stort, irisen rutet opp gjennom de små trådene i burkaens synsspalte. Øynene var alt som var synlig. Han gikk helt inn i intimsone. «No», hvisket hun. På engelsk, så han skulle forstå.

Han jokket én gang. Det blinket svakt i stål før den lange, smale kniven gled inn mellom ribbeina og sank bløtt og tungt inn i hjertet hennes. Slik sto de mens skrekken, sjokket og forundringen smeltet og forsvant. Sammen med livet.

Det var en nødvendig eliminering. Kilden hadde stilt krav han ikke kunne etterkomme. Krav som var blitt for farlige. Hun måtte tas ut. Hvor mange slike var det blitt i karrieren? Han visste ikke, kun de nødvendige. Hjernene er en forunderlig mekanisme, den fortrenger. Vonde og ekstreme opplevelser blir til svevende minner med uskarpe kanter.

Så stille retrett.

Han snudde seg og så inn i et par øyne til. Bak enda et rutenett lyste de. Da øynene så den lange, spisse ståleggen han holdt, skrek hun. Alarmerende høyt. Måtte vekk før flere kom til. All energi ble fokusert på å flykte anonymt. Han gled ut i den tunge trafikken av mennesker, kjøretøy og dyr. Ikke panikk. Ikke løp.

Augustsola traff ham tungt med 49 grader. Flere skrek bakom og pekte. Lukten av angst og syrlig søppel i bakgatene ble byttet ut med dampen av samosa i frityrkjeler, dynket i hvitløk og karri. Noen unge gutter begynte å følge ham. Løpende, pekende. Det var kritisk. Støvdisen lå som et grågult skimmer over veier, mennesker og dyr. Noen blåste i en fløyte. Gatene var overlesset av slitne pickuper og MC-er som konkurrerte om plassen med kjerrer, vannbøfler, sauer og geiter. Alle tilsynelatende upåvirket av varmen. Advarsler ble ropt. Det var bare et tidsspørsmål. En guttunge i tiårsalderen nappet ham i den anonyme Salwarkamisen, punjabidressen hans. Han dro

fram en svett, søt kake og slapp den foran gutten som med en gang flyttet all oppmerksomhet mot maten. Klærne hans klarte ikke å kontre varmen selv om skjorten var løstsittende. Konsentrasjonen forsterket heten.

De begynte å rope foran ham også. Hoder som før bare hørte varselrop, begynte nå å snu hodene i riktig retning. Ikke panikk. Gå rolig, se ned. Han krasjet i en innfødt som jobbet traurig over varmen fra en gloheit tandoori-ovn midt i solen. Glosene han ble tildelt, var umiskjennelige. Fem tuk-tuker kom inn i et kryss samtidig og laget et velsignet kaos. Han styrte forbi dem og inn i en sidegate, rev av seg tagelmusten, tørket svette fra pannen. Det tre meter lange hodeplagget var et praktisk slør som beskyttet ham mot å bli gjenkjent. Han vregte det og blottla en annen farge på baksiden, bandt det på igjen i en øvet bevegelse mens han gikk, vregte punjabidressen, ny farge på innsiden, og kom ut i en travel gate på den andre siden, kamuflert. Bak hørtes sirener. Rolig. Rolig. Vitnene torde ikke følge ham inn i smuget, han hang seg på siden av en overfylt buss, slapp seg av to kvartaler bortenfor før bussen kom inn i urbane Grand Trunk Road med alle våpenforretningene. Ingen reagerte. Han var en av to millioner her.

Et liv hadde nettopp ebbet ut, men for ham var det en gledens dag. Nasjonens dag. To unges dag. Langt unna den elendighet han selv kavet i. Det var nettopp for de to unge og nasjonens framtidige lykke han gjorde jobben. Miserabel jobb, ville noen si. Uunnværlig jobb, visste han.

Inne i et annet smug dro han dolken mot en stein gjentatte ganger. Stålet og midtribben fikk nye sår og hakk. Den var ikke lenger et teknisk bevis, ville ikke matche sårene fra offerets ribbein.

Peshawar på grensen mot Afghanistan var mangfoldets by. I Pakistan var byråkratiet en karrierevei. Han kjente politimesteren, utdannet tannlege, men sjefsjobben i politiet ville bringe ham videre inn i toppolitikken. Pakistanere elsket politikk. Og politikere snakker.

Han levde av folk som snakket. Hemmeligheter. Det fantes tre gode grunner til at han behersket å snakke med alle mennesketyper.

Han var spe og ble alltid undervurdert.

Han skiftet lett personlighet og var språkmektig.

Han var kristen.

Muslimere fikk ikke kjøpe alkohol, men de kristne hadde egne ID-kort som beviste deres tro, og med troen kunne de kristne handle originale alkoholvarer.

Mange muslimske toppbyråkrater ansatte en kristen tjener.

Kapittel 2

Han åpnet den lave eikedøra til kontoret, bøyde seg unødvendig og gikk inn. Hensikten med lave dører var at besøkende måtte dukke seg under dørkarmen. Slik viste de ærbødighet for huseieren.

Han grep en *kolshas*, tygde på den. Det falt smuler fra småkaken ned på en burka som lå på stolen, kjapt børstet han den ren. PC-skjermen sto og vasket psykedeliske bilder. Blålilla fargetoner ble byttet ut med bølgende bevegelser før monitoren liksom konsentrerte seg, fokuserte, og gjengav TV-bildene originalt. For et kort øyeblikk. Det var som å se inn i en hallusinogen verden. Ikke ulikt hans egen.

Selv om ISDN-linjen var ny, slet IBM-maskinen med TV-overføringen. «Faen», sa han og dunket i kabinettet.

Vifta i taket laget den evinnelige skrapelyden og konkurrerte med den gamle airconditionen, eneste statussymbol i rommet. Sval luft gjorde allikevel godt.

Han hadde latt internettlinja stå på under hele den daglange seremonien. Linjeleia var det Forsvarets E-tjeneste som sto for. Via omveier. De klaget aldri.

Det kom et nærbilde av hovedpersonen. Han hadde uniform overstrødd med medaljer. Den usynkroniserte lyden og biskop Gunnar Stålsetts nasale blikkboksstemme var det eneste som irriterte. Nesten uverdige, var det.

Det banket varsomt på døra. Han gjemte pistolen under tagelmusten, dreide kontorstolen rundt og pekte mot døråpningen.

«Open», sa han mykt.

Det var sjåføren, Syed Shah, som tittet inn, nikket avmålt, «*asalaam aleikum*» (fred være med deg).

«*Ihtiram*» (respekt), nikket han tilbake.

Så ble Shah internasjonal, «just checking», sa han og forduftet. Det skarpe ansiktet med ørneblikket. Ufyselig sterkt.

Han nikket reservert tilbake. Etter alle disse årene tillot han seg å mistro enhver. I denne jobben, i dette området, kunne alle være en *rafiq*, en som ville tyste på deg.

Vel, så lenge Shah fikk drive sin egen lille butikk, var han kanskje lojal. De var avhengige av hverandre. Han trengte sjåførens kontaktnett i grenseområdene, og Shah behøvde diplomatiske forbindelser. Han lot som om han ikke visste om eksporten av råopium. Jobben hans var viktigere enn simple nytelsesmidler. Det var kommet urovekkende opplysninger fra kilder om et nært forestående, spektakulært terrorangrep mot en alliert. Noe enormt. Noe helt nytt. En katastrofe. Flykapping, sa et rykte. Bombing, sa et annet. Tårn, sa et tredje.

Ledelsen i Oslo hadde kommandert ham over grensen til Afghanistan for å jobbe med nederlandske militærstyrker neste uke. Han likte det ikke. Taliban-lederen, og narkotikahøvdingen, Mullah Mahammed Omar, hadde nylig varslet at alle kristne i Afghanistan ville bli drept. Giljotinert på stedet.

Dessuten. Nederlandske styrker! Han pustet oppgitt. Han kunne risikere å få nasjonaliteten avslørt. Risikere å møte en skøytefanatiker som ville påstå at Johan Olav Koss var dopet under OL på Lillehammer. Det var Koss ikke! Koss var norsk. Norske idrettshelter dopet ikke.

Han skulle selv velge hvem han jobbet med. Men politiske vinder i Norge var for demokratiske. Politiske broilere som mente at dialog var veien til fred. De hadde aldri møtt en islamtro wahhabist! Spesielt var det en ung statssekretær som utmerket seg negativt. Jonas Gahr Støre. Et politisk stjernesjudd som gnistret, men raskt ville brenne ut, visste han. Den glattpolerte besserwiseren var en politisk taper. Men kjekk.

PC-en samlet seg, og den vakre unge norske mannen i uniformen ble krystallklar på monitoren. Gud holdt hånda over ISDN-linjen og stanset ut dette ene minuttet. Helliggjorde det, slik ikke engang profeten Muhammed kunne. Brudgommen så på bruden. Kjærlighet og oppriktighet lyste fra de unge blå øynene hans.

«Jeg er stolt over å kunne kalle meg livsledsageren din. For nå er vi her, nå er vi sammen. Mette-Marit, jeg elsker deg.»

«*Dostet darum*» (elsker deg), hvisket han og tørket en tåre med snippen av burkaen som lå over bordet.

Kapittel 3

Den norske sommeren var på vei, og Amed ville nytt det, hadde det ikke vært for influensaen.

I stedet rullet han våt rundt i lakenet. Landet var plutselig blitt strålende vakkert i ulike grønnsjatteringer etter en ufattelig lang vinter. Innbydende og forførerisk. Det var ikke slik da han kom inn til landet, via russerruta, på sykkel til Storskog grensestasjon sammen med de fire andre. På flukten hadde menneskesmuglerne lært ham ordet asyl. Det var sesam-sesam-ordet, fikk han vite. Hvis norsk politi fikk høre ordet asyl, kunne de ikke arrestere deg og sende deg tilbake. Du fikk egen leilighet, fortalte bakmannen. Nå satt han her på et lite kott. På vent. Norge var rart og snilt, sa ryktet, men nå var ryktet at han ville bli kastet ut av landet. Han var livredd. For politiet, for myndighetene og for *Adolf*. Kontaktmannen fra smuglerruta. Han skyldte ham store penger. Et opphold skulle gi dem penger til å tilbakebetale gjelda. *Adolf* hadde kontakter i alle sentrale land i Europa, sa han. Det var ingen steder å flykte.

Politiet i Oslo registrerte ham og sendte ham til en liten øy sør i landet. Han slet fortsatt med å si navnet. Kjome. Hvis han tok bussen fra byen ut til øya, sto det skrevet Tjøme på et blått skilt, kanskje feilskrevet, det skulle sikkert være Tjome.

Han kjente brekningene komme og galle vokse i munnen mens han svelget og svelget, men ikke rakk fram, og bløtt oppkast sprutet ut mens han sjanglet mot fellesdoen i gangen. Ved døra var magen tom. Influensaen han hadde hatt i vinter, var ingenting i forhold til denne. Kroppen ristet av feber, og musklene hans verket slik at han ikke klarte å gå stødig. Han ravet bort til kjøkkenkroken, tappet vann og dro fram papir og klut og forsøkte å tørke opp spyet. Det var ingen leilighet, bare et stort, nyoppusset rom med enkle møbler og et lite kjøkken i kroken.

Veggene var nymalt i en lys farge, så hastig at det langs listene skinte en brun, umalt stripe. Malinga på veggen var bare klattet rundt varmeovnen, umalt bak. Gardinene var også nye, lyse og så korte at de bommet på vindusbrettet med noen få centimeter. Det ble aldri mørkt.

Lyset. Det var så fantastisk lyst blitt. Hele tiden. Kvelden hadde veket for sola og kom kun noen timer ved midnatt, før skymringen jaget vekk sola og vekket dyrelivet allerede klokka 04.00.

Da han kom til landet i fjor høst, var det grått, vått og mørkt. I hjembyen hans kunne det også være kaldt, men på en fuktig måte. I Norge opplevde han tørr snø, og kulde så kvass at han kunne klippe den ut. Nå var det midt i mai og fløyelsmykt, han hadde forstått at nordmennene skulle feire noe. Det lå en rar forventning i luften. Han karret seg opp og hvilte hodet på vinduskarmen, sto i nitti grader og forsøkte å stampe ut smertene. Det verket sinnssykt rundt ryggen ved nyrene.

Noen nabohus flagget døgnet rundt. Først for noe de kalte pinse, så gjaldt det frihetsdagen. Et vakkert ord. Frihetsdagen.

Han måtte til sykehuset, kroppen var så varm og slapp, han hadde ligget slik i hele natt og håpet at det skulle gå over. En kurder nede i gangen hadde solgt ham noen piller. «No pain», sa kurderen. De hjalp bare litt. Kontakten hans i Røde Kors svarte at det var svineinfluensa. Alle i Norge fikk det. Han hadde fått panikk. Kunne ikke forstå at han fikk svineinfluensa. Han var jo muslim.

Legg deg og hvil, drikk vann og vent til det går over, sa Røde Kors-kontakten. Han ventet, men da fuglekvitteret tok til, akte han seg inn i klærne og raket ned til bussholdeplassen på måfå. En ung kvinne i røde klær med masse skrift på buksa sjanglet motsatt vei, snakkende i en mobil. De passerte hverandre, hun så på ham med svømmende øyne. Kanskje hadde hun svineinfluensa, men han valgte å ikke snakke til henne. De norske jentene var lyse, pene og avvisende, syns han. De var nok redd for fedrene og brødrene sine og snakket ikke til muslimer.

Benken i busskuret var hard, men han krøket seg sammen, ventet og spydde igjen.

Kapittel 4

Fasttelefonen kimte intenst i treningsrommet i kjelleren ved Tønsberg politistasjon, men ble nesten overdøvet av harde slag. Jan Petter Salte danset på tærne rundt sekken og satte inn korte rette venstre før han lynraskt steppet tilbake, tråkket all tyngde gjennom venstre foten, dreide hofta rundt med høyt høyrekne, rettet ut leggen og fikk et ekstra moment på den 184 cm lange kroppen. Sparket smalt så sekken vinglet og det klirret i kjettingen. Det var flere år siden han var nordisk mester i kickboksing, men å være i førtiårene plaget ham ikke nevneverdig, bortsett fra balansen i høyrefoten. Den hadde bare fire tær.

Telefonen gav seg.

Jan Petter repeterte bevegelsene, og telefonen repeterte lyden. Det måtte være operasjonsentralen, de var de eneste som visste at han var her nede. Det var fridag, og han var grytidlig oppe for å avvikle treninga før kona og tre døtre våknet og alle skulle pynte seg i bunadsstas. Telefonen begynte igjen. Lojaliteten hans tok overhånd.

«Salte.»

«Opera her, jeg så på kameraet at du kom joggende, kan du bistå?»

«Har fri. Ring krimvakta.»

«De begynner ikke før om to timer.» En pause. «Og du svarer alltid ja.»

Han ble overrumplet, tørket svette av panna med håndbaken, men operasjonsleder hadde rett. Arbeidsmoralen hans skapte mest bryderi. Visepolitimester Ellefsen hadde for to år siden innsatt ham som konstituert leder for avsnittet spesielle operasjoner. Lederen der, Cato Thue, hadde fått vikariat i Europol. Da Thue returnerte, skjedde ting i kulissene, og politimesteren degraderte Jan Petter Salte til et nyopprettet avsnitt. Restanseavsnittet. De fikk alle småsakene som skulle henlegges, men det skulle se ut som om de etterforsket først. Restanseavsnittet besto av de mer uortodokse politifolkene. De som ikke passet inn. Eller de som fant et stillesittende inneliv bedagelig. Til å passe på illusjonen hadde de satt politiinspektør Omdahl. En akademisk duks.

«Hva blir det til?» Operasjonslederen pustet utålmodig, hadde tusen ting på pulten sin.

«Purr krimvakta hjemme, er du snill.»

«Har prøvd, de svarer ikke, bare litt hjelp, Salte.»

«Jeg skal på 17. mai-feiring.» Han nappet håndkleet som lå over benkpressmaskinen, og dro av svetten i ansikt og nakke.

«Patruljen melder om en død mann på en bussholdeplass på Tjøme.»

Kapittel 5

Mannen lå i fosterstilling på benken i busskuret. Ansiktet hans var lett blålig, og inntørket skum klebet seg rundt munnen. Dødsstivheten hadde ennå ikke inntrådt så det var mindre enn to til fire timer siden han døde. Jan Petter stappet termometeret tilbake i åstedsbaggen og noterte 14 grader ute. Så tidlig. Det kom til å bli en varm dag med sol, glade mennesker og smeltende iskrem. Enda en gang så han på liket og ristet oppgitt på hodet. Avdøde var ung, sikkert ikke mer enn starten av tjuårene. Det var vanskelig å anta alderen på utlendinger.

Politipatruljen hadde kommet før ham, sperret av et ytre og indre åstedsområde og lagt en hvit presenning over busskuret. Refleksbåndene varslet om tragedien, usmakelig nok var sperrebåndet i samme farge som flaggene som feiret dagen. Det ytre refleksbåndet strakk seg helt opp til et motell i gata. Motellet var satt i drift igjen da Tjøme kommune hadde mottatt et anselig pengebidrag fra Staten for å tilrettelegge for flyktninger. Bygget var et naturlig valgt ytre sperreområde når man tok den dødes herkomst med i beregningen.

Jan Petter sikret biologiske spor som DNA-avstrøk, blod fra munnviken sammen med spytt, hentet hudavskrapning under neglene hans. Litt mer inngående enn første åstedsundersøkelse burde være. Han detaljfotograferte alt, deretter kjørte han et 360-graders panoramaopptak av åstedet. Skummet rundt munnen var merkelig. Haugen med plasthansker vokste etter hvert som han byttet for hvert DNA-strøk. Faren for kontaminering skulle avverges. Han hadde nylig tapt en sak for byens mest renommerte strafferettsadvokat. Forsvareren klarte å så tvil om DNA-ets renhetsgrad. Det kunne være besmittet, det kunne hende at politimannen Salte hadde gjort en dårlig jobb, slikt sommel politiet stadig presterte på åsteder. Den muligheten skulle aldri noen advokat få igjen.

Han sendte den uniformerte patruljen ut for å ta noen enkle vitneavhør hos naboer. Enda det var tidlig morgen, var fire, fem skuelystne samlet på den andre siden av gata. Det var en absurd setting. Vitnene sto pyntet og

skrapte i restene av vinterens strøsand med skotuppen, mens flaggpinnene deres hang respektfullt ned som sørgmodige piletrær.

Melder, en eldre tynn kvinne, støttet seg til en hvit elsykkel bakerst i den lille gruppen. Sykkelen var pyntet med flagg og bjørkeris for anledningen. Før var pynting med flagg og løv helt vanlig, men tradisjonen hadde nærmest dødd ut. At kvinnen pyntet den store, tunge elsykkelen, var symbolsk og vakkert, tenkte Jan Petter. Han gikk over til henne, smatt av munnbindet og de blå plasthanskene. Hun hadde allerede avgitt forklaring til patruljen, men han ville gi den gamle omtanke, presentere seg og fortelle hva som ville skje framover.

Han la den store hånda si varsomt på skulderen hennes. Kvinnen så brydd ned da Jan Petter snakket til henne. Om det var opplevelsen hun reagerte på, eller politilegitimasjonen som danset i en snor rundt halsen hans, var uvisst. Det kunne også være de skuelystne, som kikket misunnelige på henne, nærmest fiendtlig. Det kunne ha vært dem som kom ti minutter før, fant liket – og fikk berømmelsen.

Vitnet fortalte at hun kom syklende forbi bussholdeplassen på vei for å pynte ved kommunehuset. Hun var medlem av Tjøme Hagelag, som hadde ansvar for utsmykningen av diverse offentlige steder på høytidsdager.

Vitnet trodde mannen sov på grunn av alkoholrus, men stoppet på ren intuisjon. Hun ristet i ham flere ganger, men fikk ikke liv i ham. Da hun skjønte at han var død, fikk hun lettere panikk og ringte 112.

Det ringte på tjenestetelefonen hans. Han gikk tre skritt tilbake, snudde seg. «Salte.»

«Det er jourhavende jurist», svarte det i den andre enden. «Jeg skjønner du feirer Norge med å begrave utlendinger.» Latteren kom som tørre hikst.

Stemmen var ny. Sikkert en nyansatt bråkjekk jypling. Juristene kom og forsvant, omtrent som julenissen. En gang i året. Etter en pliktmessig innsats hastet de videre på karriereveien som framtidig forretningsadvokat, der de kunne ta overbetalt for å gi dårlige råd. Politiadvokatjobben var en CV-pokal. Den jobben som gav mest prosedyreerfaring, men var underbetalt i forhold til samfunnsansvaret: å sikre verdisystemet vårt.

«Jeg har et mistenkelig mors», svarte han nøytralt.

«Hvor mistenkelig er det da, Salte? Husk at obduksjon er *jævlig* dyrt, vi roter bare i kroppen på dem vi absolutt må.» Stemmen var svakt nasal, og han dro ut jævlig med lang æ.

«Jeg har bestemt meg, han skal obduseres», svarte Jan Petter.

«Nå er det vel strengt tatt jeg som bestemmer det, jeg er juristen», svarte det kort.

«Følg gjerne mitt råd. En asylsøker som dør 17. mai i Norge, av ukjente grunner, kan bli en bumerang for oss begge.»

Det ble stille. Den nasale i den andre enden ble tydelig usikker. Jan Petter skjønnte at juristen vurderte sin egen framtid.

«Jeg har ikke sagt at han ikke skal obduseres, Salte, jeg ringer bare for å forsikre meg om at vi gjør rett.»

«Det gjør vi.» Jan Petter ristet oppgitt på hodet og kuttet samtalen.

Kapittel 6

En sivil Porsche Cayenne med et Kojak-blålys kom fort, men stille. Den bremsset opp.

Jan Petter kikket på klokka, 08.20. Operasjonsleder hadde tydelig sendt krimvakta ut sporenstreks. Blålysbruk var overdrevent, og private blålys uetisk. Han orket allikevel ikke påtale det, visste allerede da han så bilen, hvem som skulle overta. Sjåføren kom ut iført trang olabukse og stram blazer, tok av seg solbrillene og satte opp det blendende Robert Redford-smilet sitt.

«Hei, Salte, her er CSI. Da tar vi over saken.» Han blunket og spankulerte mot liket.

Jan Petter ble aldri helt klok på Johnny Jensen. Det unge verboraklet spyttet ut morsomheter i tide og utide til han trettet ut omgivelsene sine. Mannen var smått blitt kjendis på standupklubben LATTER og tjente attpåtil penger på galskapen. Men det var ikke vitsene som hadde betalt bilen. Det hadde svigerfaren gjort, en eiendomsinvestor med samme livsglede som svigersønnen.

«Johnny, har du krimvakt i dag?» Jan Petter så på den kjeffe mannen som gikk i sitt første år som trettiåring. Også han kommandert av politimesteren til den nyopprettede restanseavdelingen. Taperavsnittet, kalte Johnny det.

«Egentlig ikke.» Johnny Jensen var moromaker, løs kanon på dekk og torn i øyet på ledelsen. «Men jeg står vakta for en kollega som meldte seg sjuk da han fikk høre at han måtte på mistenkelig dødsfall, så jeg tok privatbilen.» Johnny pekte nonchalant med tommelen mot statussymbolet sitt.

«Står for hvem?» Jan Petters knappe stil plaget aldri Johnny. Det gav ham bare mer plass.

«Jacob», smilte Johnny. Han telte på fingrene. «Også kalt agent 007, Ånden som går, Die Hard, Rambo, Terminator, Top Gun, Indiana Jones ...»

«Det holder med ironi, Johnny. Jacob er god, men ulik oss andre, han fikk kjørt seg hardt i fjor. I politiet trenger vi alle.»

«Jepp. Jacob drar opp kvinnekvoten.»

Jacobs åpenhet om seksuell legning var uuttømmelig morsomt for Johnny Jensen. Jan Petter lot refsen ligge, de trengte ro. Fjorårets dramatikk hadde tæret på hele restansegruppa. Ingen kunne unngå senskader av det infernoet. Kollegaen deres Rita Halvorsen var fortsatt innlagt på sykehus. Hun bar på hemmeligheter.

Jan Petter sendte Johnny sjefsblikket. «Hør. Jeg reiser, du overtar. Har foretatt enkel åstedsgranskning. Død sirka to timer siden», Jan Petter nikket mot busskuret, «... ukjent dødsårsak, ingen ytre tegn på vold, obduseres, har ikke snudd ham, mulig ID-papirer i jakka, tilkall teknisk.»

Punktum.

«Mottatt og roger that.» Johnny satte brillene på som Tom Cruise i Top Gun, sveipet høyrehånda over panna til en overdreven militærhilsen, kneppet igjen dressjakka med én knapp og skred mot åstedet. Folk stirret.

Jan Petter ristet på hodet og snudde seg for å skjule smilet.

Kapittel 7

Stemmen til Jan Petter fylte piketten til ordensavdelingen ved Tønsberg politistasjon. Det var et tjuetalls politifolk der. Noen måtte stå langs veggen. I mangel på et bedre lokale arrangerte de morgenparolen for krim- og ordensavdelingen i oppholdsrommet. Visepolitimesteren, Runar Ellefsen, satt i sofaen, gned den blankpolerte skallen, og avslørte en Metallica-tatovering på håndleddet. Han kikket på bilder fra en projektor som gav dårlig oppløsning.

«Amed Kahlil, tjueto år fra Aleppo, Syria.» Jan Petter akkompagnerte bildene fra åstedet. «ID-bevis i bukselomma. Månedskort for buss. Nøkkelknippe». Han løftet et dokument. «Spor av blant annet rohypnol i blodet, ifølge denne foreløpige obduksjonsrapporten.»

Et nummerert registreringsbilde fra politiets utlendingsenhet viste Kahlil ved registreringen. Mørkt krøllet hår, rene ansiktstrekk og mørkebrune øyne som lyste av liv, håp for framtiden. Så et bilde fra obduksjonen. En klinisk metallseng, et hvitt laken var trukket ned og blottet ansiktet. Nederst en naken fot med en ny nummerlapp.

Salte stirret ut over forsamlingen. Noen etterforskere satt og fiklet med telefoner, gjespet og unnvek blikket hans. Andre så drømmende ut av vinduet, ønsket seg til et bedre sted, altså ikke Aleppo. Alle var engstelige for å vise interesse, i tilfelle det kunne medføre at de fikk tildelt saken med en dau asylsøker. Lederen på voldsavsnittet hadde varslet at hun ikke hadde kapasitet, gruppa hadde hauger med familievoldssaker og grove kroppskrenkelser med tidsfrister. En lang sak med tidkrevende etterforskning av en ukjent utlending var uaktuelt.

Ellefsen hadde kontaktet leder for spesielle operasjoner, Cato Thue. SO, som de ble kalt, var tiltenkt de store, vanskelige sakene.

Ikke overraskende hadde Cato Thue avvist saken momentant. Mistenkelige dødsfall som også kunne være naturlig død, passet ikke inn i porteføljen hans. Thue var en av Norges best utdannede polititjenestemenn, noe tittelen hans var et bevis på, politiinspektør var det høyeste man kunne nå uten juristutdanning. Og ennå var han ikke passert 40. Nei, Thue plukket

sine saker med omhu. Bare de sakene som skapte blest og gav positiv omtale, var aktuelle.

Jan Petter ba Johnny redegjøre for sin inntreden i saken. Johnny reiste seg. I dag var han kledd i dress, og urovekkende faglig. På veggen lyste et nytt bilde. Det var kopier av hustegninger uten noen identifikasjon. Eieren hadde tydeligvis gjort seg flid med å skjule identiteten til tegningene.

«Jeg og teknikeren fant disse skissene av et hus gjemt på avdøde. Ser ut til at han var kommet til Norge for å – bygge – seg en framtid.»

Det ble lav fnising i rommet. Det var alltid forventninger når Johnny tok ordet.

«Vi har ingen formening om hva tegningene knyttes til, men den som kan gi et svar, får saken til odel og eie.» Johnny kikket utover forsamlingen. Mer fnising, men absolutt ingen svar.

Døra til tekjøkkenet gikk opp, og Jacob von Sydow kom inn med en smekker kanne for å vanne blomstene. Slank, velpleid, mørke designerbriller, trendy lilla skjorte, smale sorte Calvin Klein-bukser, matchet med sommerboots fra Ganni & Diemme. Han stanset, kikket raskt på bildet på veggen.

«Johnny, skal du snekre hos Kongen?»

Det ble stille i rommet. Jacob merket seg stillheten, kikket på kollegaene og pekte mot bildet på veggen.

«Det der er jo tegningene av Tjøme-hytta til majesteten.»

Fortsatt stille i rommet.

«Alle vet vel det? Gudameg. Hytta er jo tegnet av Lund Hagem arkitektfirma. En designklassiker. Samboeren min har til og med vært der ute. Det er så vakkert. Arkitekten har valgt en tidsmessig fortolkning av et gammelt grunntrekk i norsk byggeskikk.» Venstreamen malte bildet mens han forklarte.

Kollegaene satt forbløffet.

Jacob satte det ene beinet foran det andre som om han poserte på catwalken.

«Et hus skal ikke forurense hverken fysisk eller visuelt, men puste i takt med landskapet og gli inn i omgivelsene.»

Jan Petter kikket på visepolitimesteren og ristet anonymt på hodet. Ellefsen overså ham.

Visepolitimesterens baryton fikk all plassen.

«Von Sydow, du er et funn for norsk politi, og det mener jeg.»

Jacob sto fortsatt uvitende, halsen begynte å blusse svakt. Han laget en bevegelse som var noe midt imellom et tenkt nikk og et bukk, men ble et kniks i knærne.

«Du tar hovedansvar for etterforskning i denne saken», buldret Ellefsen videre. Jacob ble stående ubekvem. Han mimet usikkert ordet hovedansvar. Ellefsen snudde seg mot Jan Petter, «... og du får hjelp av Salte.»

Kollegaene reiste seg og forsvant lynfort ut, en etter en. Alle gav raske gratulasjonsklapp på skulderen til Jacob som fortsatt sto med full kanne.